

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-10-12

Diarienummer:
KSN-2021-03463

Handläggare:
Christer Åkerlund

Svar på motion om ett grönare och mer attraktivt årum från Mats Åhlund (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Mats Åhlund (C) föreslår i en motion väckt den 13 december 2021:

- att kommunen verkar för flytt av cykelparkeringarna utmed Fyrisån till lämpliga närliggande platser,
- att kommunen verkar för att ersätta de hårdgjorda ytorna utmed Fyrisån i centrum med gröna och/eller vegetativa inslag, samt
- att kommunen utreder möjligheterna att genom trafikregleringar begränsa trafiken på Östra respektive Västra ågatan, genomför en trafikanalys av konsekvenserna av en sådan reglering samt utreder vilka förändringar och investeringar som eventuellt krävs på andra håll för att möjliggöra en sådan reglering utan negativa konsekvenser för tillgänglighet, boende och näringsliv.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Gatu- och samhällsmiljönämnden har behandlat ärendet 28 september 2022 och föreslagit att motionen besvaras med föredragningen i ärendet. Ledamoten för (C) **reserverade** sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Föredragning

Gatu- och samhällsmiljönämnden (GSN) anser att det är av stor vikt att i stadsplaneringen tillskapa en funktionell och estetiskt tilltalande grönstruktur på allmän plats. Nämnden delar de i motionen framförda yrkandena och arbetar med det på flera sätt och inom befintlig infrastruktur tas denna aspekt med i samband med att gator byggs om.

Utmed de aktuella gatusträckorna är gaturummets bredd varierande och till stor del begränsat. Det medför att olika intressen utmed sträckorna måste prioriteras och vägas emot varandra. Exempelvis frågan om tillgänglighet för gångtrafikanter, möjligheten för cykelparkering, uteserveringar och behovet av grönska.

I de mest centrala delarna av staden är det främst träden som står för grönskan och som det därför är viktigt att värna om. Utöver den grönska som träden bidrar med kompletteras gaturummet med säsongsutsmückning, exempelvis i samband med sommargator då det bland annat ställs ut planteringslådor. Det är därför viktigt att gaturummets utformning är flexibelt för olika funktioner olika tider under året.

I de centrala delarna av staden är behovet av cykelparkeringsplatser stort samtidigt som utrymmet är tämligen begränsat. GSN arbetar ständigt med att utveckla och förbättra cykelparkeringsplatser. Bland annat med nya typer av cykelställ men också att, utifrån förutsättningarna, hitta nya platser för ändamålet.

Som tidigare nämnts måste dock olika intressen vägas mot varandra. Ett exempel på intressekonflikter är att det påbörjats ett arbete med att göra årsummet mer tillgängligt och attraktivt för gångtrafikanter genom att skapa ett gångstråk utmed åräcket på Östra Ågatan på delen mellan Dombron (Gamla torget) och Nybron (Drottninggatan). En konsekvens för att kunna skapa gångstråket är att ett antal cykelparkeringsplatser måste tas bort utmed sträckan. Enligt gällande planering ska ombyggnationerna påbörjas under hösten 2022.

Södra årstråket, mellan Islandsbron och Vindbron, utvecklas med nytt grönstråk och upplevelser. Utmed denna sträcka är förutsättningarna för det bättre med tanke på att sträckan erbjuder större ytor för exempelvis bryggor och bryggdäck för att ge närhet till Fyrisåns vatten. Befintliga grönytor utmed sträckan ger också möjlighet att utvecklas med nya parkytor med ökad möjlighet till lek och rekreation.

Nämnden arbetar generellt med att minska bilismens påverkan i kommunen, i synnerhet i de centrala delarna av staden. Målet är att minska bilismens påverkan på miljön till förmån för kollektivtrafik, cykeltrafik, gångtrafik och för de transporter som behövs för näringslivets behov.

En viktig del i det arbetet är den nya Tullgarnsbron över Fyrisån som nu byggs i förlängningen av Kungsängsesplanaden. Den nya bron förväntas lösa en del av den trängsel- och miljöpåverkan som idag finns i centrala Uppsala. När den nya bron är färdig kommer endast kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik att tillåtas på Islandsbron. Tullgarnsbron kommer också att bli en viktig väg för utryckningsfordon, exempelvis för ambulansverksamheten. Med minskad andel biltrafik gynnas också ett levande stadsliv med bättre möjligheter för vistelse i stadskärnan.

GSNs generella arbete genomsyras av att förändra normer, vanor kring resval och att underlätta och skapa mer utrymme för fler människor att röra sig generellt sett som fotgängare, cyklist eller kollektivtrafiksresenär. Hur arbetet bedrivs beskrivs i kommunens handlingsplan för mobilitet och trafik, beslutad den 15 december 2021 §372 av kommunstyrelsen. Handlingsplanen har fokus på hela kommunen,

jämställdhet, näringsliv, tillgänglighet för personer med funktionsvariationer, barn och äldre.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 oktober 2022
- Bilaga 1, Motion om ett grönare och mer attraktivt årum
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från gatu- och samhällsmiljönämnden 28 september 2022

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Motion om ett grönare och mer attraktivt årum

Ett attraktivt centrum är en viktig tillgång för en kommun av flera skäl. För det första är ett attraktivt centrum en viktig faktor för att skapa trivsel och nöjdhet bland kommuninvånarna. För det andra så är gröna, vackra och attraktiva miljöer ett viktigt konkurrensmedel för arbetsgivare som konkurrerar om arbetskraft på global nivå. Individer med högt eftertraktad kompetens kan ofta välja mellan olika arbetsgivare i olika delar av världen. I valet av arbete och arbetsplats vägs många olika saker in, bland annat lönenivå, skattesats, bostadspriser, välfärd och service – samt de boende- och vistelsemiljöer som bjuds i nya potentiella hemstäder. För det tredje så är en attraktiv centrumkärna viktigt för att stärka Uppsala som turistort och besöksdestination och för att direkt eller indirekt främja näringar såsom hotell och restaurang, handel och kultur.

För att bidra till ett mer attraktivt centrum vill Centerpartiet att Uppsala kommun utvecklar det centrala årummet till en grönare och mer attraktiv plats. Årummet är redan idag en uppskattad del av Uppsala, men det kan utvecklas till en mer tillgänglig och livlig del av centrum. Ytan närmast ån, alltså den yta som är mest attraktiv för att promenera eller för att sitta ned och avnjuta en glass i solen, upptas i stora delar av centrum av cykelparkeringar. Centerpartiet tror att åtminstone en stor del av dessa med fördel skulle kunna omlokaliseras till designerade och tydligt angivna cykelparkeringar, exempelvis på anslutande gator. Detta skulle frigöra ytan närmast ån för promenader, avkoppling, uteserveringar och annat som har större behov av att förläggas till trevliga miljöer än vad cykelparkeringar har.

Från S:t Olofsgatan i norr till Islandsbron i söder är merparten av alla ytor utmed ån dessutom asfalt, gatsten, betong eller liknande hårdgjorda ytor. Detta anser Centerpartiet är olyckligt. Mer grönska i området skulle skapa en känsla av park och rekreationsområde och bilda en grön lunga mitt i centrum som förbättrar luft- och bullermiljön.

Utvecklingen av årummet till en livligare plats med fler uteserveringar och människor i rörelse försvåras i viss mån av trafiken på Östra respektive Västra Ågatan. Mindre biltrafik på de båda gatorna vore önskvärt, samtidigt som det är viktigt att kommunen inte ytterligare försämrar tillgängligheten till centrum. Människor som bor och verkar utmed ågatorna måste därtill också fortsättningsvis kunna nå sina hem och arbetsplatser med alla trafikslag. Centerpartiet vill därför se en utredning och trafikanalys av vilka möjligheter kommunen har att genom trafikreglering begränsa trafiken på dessa gator samt vilka förändringar och investeringar som eventuellt behövs på annat håll för att möjliggöra dem utan att försämra tillgängligheten till centrum.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Centerpartiet

- att** kommunen verkar för en flytt av cykelparkeringarna utmed Fyrisån till lämpliga närliggande platser,
- att** kommunen verkar för att ersätta de hårdgjorda ytorna utmed Fyrisån i centrum med gröna och/eller vegetativa inslag,
- att** kommunen utreder möjligheterna att genom trafikreglering begränsa trafiken på Östra respektive Västra Ågatan, genomför en trafikanalys av konsekvenserna av en sådan reglering samt utreder vilka förändringar och investering som eventuellt krävs på andra håll för att möjliggöra en sådan reglering utan negativa konsekvenser för tillgänglighet, boende och näringsliv.

Mats Åhlund

§ 75

Svar på motion om ett grönare och mer attraktivt årum från Mats Åhlund (C)

GSN-2022-02052

Beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Mats Åhlund (C) föreslår i en motion väckt den 13 december 2021:

- att kommunen verkar för flytt av cykelparkeringarna utmed Fyrisån till lämpliga närliggande platser,
- att kommunen verkar för att ersätta de hårdgjorda ytorna utmed Fyrisån i centrum med gröna och/eller vegetativa inslag, samt
- att kommunen utreder möjligheterna att genom trafikregleringar begränsa trafiken på Östra respektive Västra ågatan, genomför en trafikanalys av konsekvenserna av en sådan reglering samt utreder vilka förändringar och investeringar som eventuellt krävs på andra håll för att möjliggöra en sådan reglering utan negativa konsekvenser för tillgänglighet, boende och näringsliv.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 september 2022
- Bilaga 1, Motion om ett grönare och mer attraktivt årum

Yrkande

Jonas Petersson (C) yrkar bifall till motionen.

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2022-09-28

Beslutsgång

Ordföranden ställer liggande förslag om att besvara motionen med föredragningen i ärendet mot Jonas Peterssons (C) yrkande om att bifalla motionen och finner att gatu- och samhällsmiljönämnden bifaller det liggande förslaget om att besvara motionen.

Reservation

Jonas Petersson (C) anmäler reservation till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande